

Desenari porta-veu de l'Associació "Minerva,"
Defensor dels interessos morals i materials d'Artá i sa comarca

Ado. J. Flores de Tena Port.
 Tena Port.

Redacció i Administració Quatre anys, 3 * ARTA	Dels treballs publicats no son responsables els autors N'os tornen els originals	PREUS Espanya: Trimestre 0'75 Ptas. Any. . . . . 3'00 » Estranjer . . . . . Doble
--	--	---

Se paga a la bastreta

Any II Artá, (Mallorca) 13 de Septiembre de 1918 Núm. 51

Rerum Novarum

Del esial actual dels obrers

XVII.

Decers de caritat celestia.

38—S'adverteix, per lo tant en els qui tenen riquesa, que aquestes no arriben de dolor, ni en res aporquen per la benaventurança eterna, sino que més tart, consen dany, que deuen an els rics infondre terror les extraordinaries amenaces que res la jesucrist, i qu'ha d'arribar un dia en que donaran conta del us que feten de ses riqueses.

Sobre l'us que se deu fer de les riqueses, hi ha una doctrina excelent i importantíssima que la filosofia colombrina, però que la Iglesia perfecciona i ensenya i ensenya perquè no sols sia coneguda, sino ens ensenya a aplicar-la a les costums. En principi la doctrina d'aquesta doctrina es el signat, que se deu distingir entre la justa possessió dels diners i l'us just dels mateixos. Fossen alguns bens en particular, es, com pot abans hem vist, dret natural al homo; usar d'aquest dret, majorment quant se viu en societat, no sols es licit, sino absolutament necessari. *Licit es que l'homo poseesca quicunq; com a propi. Es acemès, per la vida humana necessari.*

Mes si se pregunta, quin us se deu fer d'aquest bens, l'Esglesia, sense aturar-se gens, respon: *En quant an us, no ha de tenir l'homo les cosas externes com a propies, sino com a comunes: es an de tal manera que facilmnt les comuniqui amb altres quant aquests les necessiten. Per lo que deu l'apostol: Manx an els rics d'aquex segle, que donin i que repartesquin francament. Veniat es que a ningú se li mana socorrer a altres amb lo que per ell o p els seus necessita, ni tant sols donar a altres lo que per ell degut decor de sa propia posicio ha meregut, perquè ningú està obligat a veure a una manera qu'a son estat no convenga. Però satisfer la necessitat i el decor, es un deure nostre amb lo que sobra, socorrer als necessitats. Lo que sobra d'aquexa manera no son aquests, manco en cassos d'urgencia necessitat, devers de justícia, sino de caritat cristiana, lo qual no tenen dret de comatrar res d'ells. Perque anterior a les leis i als judicis dels homos es la lei i judici de jesucrist, que*

de moltes mane es aconsella que nos acostumem a donar a mossos, *cosa nos benaventurats d'an que rebem, i tendra per la o negada a simular la caritat que nascent o neguem en els pobres: a qui per un d'aquexs p'prietats meus, a qui a ho Juan. So- que l'us que al pot abitar de deus, i sien aquests bens corporals i externs o espirituals o interns, per aixó los han rebuts, perquè amo nos atenguen a sa perfeccio per a al mateix temps, com a ministres de deus, a la Promocion, al profit dels demés. *Deo d'it, et qui linguu talent, que no vult, in quo linguu comitancia de bens, curati de que no s'ent l'ingens en ell la dargues de la misericordia, et qui sapiga un ofici amb que no gense posi gran interès en fer al p'prie patir, parant de la seua utilitat i profit.**

JANC EL MUSIC

-En la primavera fugia de cas seva cap a la vinya del toren ma nu a tot, en la qual quant els grans sangoniejaven i els grans cantaven amb els cotrals, el ma no podia dormir, escoltava sempre, i Deu sap quines harmonies li sentia en totes aquelles veus de la natura.

Sa mare no s'el emia nava mai a l'iglesia perquè quant començaven a tocar l'orga i cantava aquell chor de veus dolcissimes, els uns o'en Janc s'ompien de tenebres com si entravessin un altra mon.

El vigilant que en sa nit gordava el poble i que per por de no adormir-se contava les estrelles i parlava baixet, baixet amb els cans, veia sovint, la blanca cantora d'en Janc qu'avançava sigilós cap al hostal. Però en Janc no hi entrava, sino que s'aturava a la porta. Acosader a les clarors del port i escoltava. Biaten els joves i un noveu cantava cantant *Uu Uu*. Se son li la cançonia de les sonates copejant el març, les cadencies i a veu de les joves avia un violí cantava molt bon *Mangem, cantem, beguem* el contrabaix, amb una veu molt bona cantava: *Com deu crida. Com deu crida* i tres resplanden de llum, els tres organs i va, cantava, sonava i en Janc escoltava sempre.

¡Oh! Qu'hagués donat per tenir un violí tant pulit *Mangem, cantem, beguem*... ¡Quina caixeta tant ma! ¿com la devien haver feta? ¿Quin fou el fuster? ¡si al manco pogués tenir-la-hi una estoneta dins ses mans! ¡Peró cal Tant sols li era permès escoltar, fins que sentia l'acpra ven del vigilant que li deia: ¡Apa a cateva macó!

I ell fugia acorrents amb els peus descalços, i en la foscor li arribava a ses orelles encara el so cordat del violí *Mangem, cantem, beguem* i el to magestós del contrabaix *Com deu crida, Com deu crida*.

Era per ell una gran pena quant podia sentir música, ja les a notes o a les festes del poble. Després d'aquestes músiques, s'arrullava davota i esolia espigora i romanía allà hores i notes, en la pensament, i esolia.

El mateix viat al viat en una closca i cerres, però aquell no volia sonar també com el del hostal; cantava molt baix com una musca o un mos volador. Però el matí fins al vespre, sempre escoltava aquell violí, encara que repiques tant de totes que semblava una posna verda mada una per totes. Però... ell era així.

De cada dia s'anava amagrint; els cabells li tomaven sempre més raurats; els ulls li tornaven més grossos i sovint s'ompien de llagrima; el pa i les galletes s'entonyaven sempre mes. No pensava en els jocs d'infants, no mes en son violí que amb penes se sentia i després rabiava de fam, perquè moltes vegades no hi havia pa i s'havia de mantenir d'erbes i... del desitj de tenir un violí verdat.

Aquest desitj no l'va dur a res de bo.

(Seguirá)

FLAMENCO

Hablar de Andalucía y no hablar del flamenco sería una falta de respeto imperdonable. Preciso pues decir algo y lo más peñagudo es que no sé qué decir.

Es ando a veces sentado en un café de estos que a qui llaman *Pedro*, sia que hasta ahora sepa yo no he oído esta denominación, me ha sorprendido el resplandor de una gitana. En un momento de silencio vibra una melodia extraña, que no me había oído. Se llama flamenco y se llama en grito.

S'ha posada a la venda l'obra dramàtica en 2 Actes i en vers

Aben-Amar

Original de
D. DANIEL CANO
e inspirada sobre tradi-
cions d'Artá

El producte íntegre de sa venda s'entregarà a l'hospital
d'aquesta vila.

Demaneu-la a la **LLIBRERIA DE FERRER I SUREDA, Quatre Can-
tóns, 31 Plassa, 2**

salvaje, de labios de una señora muy morena y muy fea que lleva el pelo constelado de cirveles. Horrorizado me he tapado las orejas; el chillido gutural, estridente, de esta mujer, crispera los nervios produce e-calofríos; parece que va a romperse su garganta, la cara se le enciende al sostener el agudo mientras el *tocaor* agita furiosamente las cuerdas de la guitarra con su zarpa negra; y el resto de los reunidos bate palmas íntimamente, muy serios con los ojazos muy abiertos y sigue la canción que había de muertes y amores *des-graciacos*, del *paresito* en la cárcel de la *ma-resita* en el *hospital* etc. etc. Todas co-as muy lúgubres que achican el corazón. Fince la copla esfumá dose lentamente, muriendo como un suspiro que se lleva el aire, quebrán dose en un sollozo bravo que parece desgarrar las entrañas de la *cantora*, Entonces brota un grito formidable un ¡olé! que rugen los de la tertulia y cuantos están en el café, que ríen, lloran, gritan y aplauden como si estuviesen locos.

Inmediatamente una ronda de *mansanija pasá* que van sirviéndose unos a otros con mucho cariño; y otra vez la cadencia soñolienta de la guitarra.

Al salir del café llega a mis oídos la copla que es un gemido, una saeta sollozante que vibra en la quietud de la noche callada.

Otras veces he visto llegar al café una comparsa, cuatro o cinco señoras, algunas señoras, muy serios, casi fúnebre. Diríase que venían de un entierro. Uno de ellos lleva una guitarra enfundada, con el mismo cuidado que si llevase un recién nacido. El hombre de la guitarra ha colocado el instrumento en una silla, a su lado dirgiéndole una mirada amorosa. Se han sentado sin decir una palabra y se han oído algunos suspiros. Decididamente estos señores vienen de un duelo. Se acerca un camarero obsequioso y uno de ellos pronuncia las palabras sacramentales:

— Las tres primeras docenas.

Yo no salgo de mi asombro. A estas palabras cabalísticas el camarero ha desaparecido como una exhalación. Yo espero impaciente. Pasan algunos minutos y el silencio no se interrumpe. Al fin reaparece el camarero con una bandeja enorme atestada de copas y una botella debajo de cada brazo. Yo me siento pensando en Noé y en el Diluvio Universal. Detrás del camarero viene un chiquillo con otra bandeja de no menor tamaño, llena de platos con jamón, embutidos, aceitunas, etc. Yo me espanto un poco. El camarero va llenando todas las copas colocando tres delante de cada bebedor; el chico, sobre por su parte, ha dejado su preciosa carga la mesa y ambos se escurren.

Y entonces aquellas buenas gentes se abalanzan sobre los bebestibles y comestibles:

Uno de ellos afirma que la primera caña es siempre mala. Todos asienten y beben la segunda para consolarse del amargor de la primera. Cuando ya está va a la primera ronda empieza el canto. El *tocaor* desenfunda el precioso artefacto y a los primeros acordes, una de las señoras rompe con una malagueña que la hace retroceder en la silla poniendo los ojos en blancos.

Y yo me marché porqué empiézo a sentir la comezón de un mosquito que pudiera costarme un garrotazo.

DR. CENTENO

EL CATALÁ OBLIGATORI

A propòsit d'una conversa

Convendria qu'els poquíssims espanyols qui ho son de bon de veres comensassen a predicar entre les gentes de bona voluntat de tota la península l'alta conveniència d'estudiar i aprendre'l catalá. La nostra llengua té ja prou títols—i prou semblança amb la castellana i la francesa—perquè cap espanyol culte la desconega.

No es duptós qu'arribará el dia, si les coses de Catalunya segueixen la marxa d'ara, que serà ensenyada, no sols en les escoles nacionals. (es a dir, catalanes), sinó en totes les espanyoles. Però, cal amar preparant el camí, el camí únic que'ns pot dur a l'unió germanívola de tots.

Els Espanyols no mos coneixerem mentres no mos entengem parlant cadascú la pròpia llengua, perquè la llengua d'un poble es tota d'una pessa amb la seva ànima.

Es un error pensar que basta amb el castellà. Amb el castellà, nosaltres los entenem a ells, però ells no mos entenen. Lo més pur, lo més íntim del nostre jo es intraduble.

Ningú arribará mai a comprendre el fons de la nostra ànima, ni la de cap poble, sense entendre l'idioma qui l'expressa naturalment.

Aquest disgust d'alguns forasters al sentir parlar catalá davant ells, ve de que coneixen qu'en nosaltres hi ha dos homes; el qui parla ambells i l'altre qui es el verdader, i s'els apareix de sobte com un intrús desconegut, en els accents d'una llengua extragèra. Ells voldrien matar-la, millor dit, voldrien que nosaltres el matassem. Ens demanen que l'extrangulem. I n'hi ha dels nostros que casi s'hi atreviren!

S'avendrien al pròpi suïcidi, per fer present d'un mort a la patria espanyola. Jo crec que de mort no'n sobren.

Atants de la Lluna

PERDIGONADES

¡Ja hu val amb aquets automòvils! Ara tornen estar trempats i cada dia arriben; aixó sí, no vulgueu sebre el temps empleat en la travessia, dues, dues i mitja, tres hores per fer els 20 Kíms. que hi ha de Manacor a Artá, un poc més d'l temps que empleaven les diligències quant feien el mateix servici. ¡I diuen que no progressam! Però, com sempre i en qualsevol assumpte hi ha diferents parers; n'hi ha que diuen, que aixó es anar enrera, que es una afronta per un poble consentir aquestes coses, perquè els dies que no arriba d'hora an el tren (que son bastants) ocasiona certs perjudicis an el passatje, que no son bons dobbés per indemnissarlos i una partida de coses més, que vos fan duptar d'aquell progrés i vos fan preguntar, si a Artá no hi ha qui vetli per el ben-estar del poble, si la Companya de Ferrocarrils es impotent per fer cumplir el contracte que té firmat amb el propietari d'els automòvils i per el qual s'obliga a dur els passatjes a Ciutat o a una estació ahont pugui alcansar el tren, els dies que no hi es a temps. Exposam aquestes coses, perquè trobam que es hora que s'hi posi retjit i les exposam fent us de la forsa que mos dona la veritat dels fets i en nom de la democracia i llibertat tant sovint trepitjada pels qui se'n diuen defensors.

Fa una temporada que a certs cafés de la vila s'hi veu una concurrència excessiva d'atlots. L'any passat en aquestes columnes en *Filicimus* se va fer eco de l'abandono que hi havia amb aquestes coses el batle d'aleshores D. Antoni Cano f-ntse càrrec del mal nom que donava aixó en el poble, va corregir l'abús. Avuy que hi torna esser mos permetem suplicar an el nostre Batle que hi pos remei amb la seguredat de que, com el seu antecessor, tindrà un apiu íment del poble.

I de lo de Madrid ¿que no n'hem de parlar un poc? Ja es hora d'averitat? Idó heu de pensar que la roda, redola i els de sempre, fan sempre lo mateix. Qu' es hora de menjar, que es necessari que governi un sol partit; que es hora de que els nostres deixin el ministeri; que es necessari el partit, per us de la monarquia, etz. etz. Però, que cap diguli es precis treballar o ajudar als qui treballen per salvar l'Espanya, aixó son altres cinc centes. ¡Pobra Monarquia! si s'hagués d'agontar amb aquests estalons. Com si la Monarquia no fos d'Espanya i si d'un partit determinat. ¡Com si no tengués el seu millor bresol en l'obra de govern qui treballa per fer l'Espanya gran! ¡Pobres senyors! Empanyats amb estrenyer el seu dogal, anyoren el temps de fer el *pandero* i menjar a esquena dreta. No, no tornarà aquell temps dels governs iesptes, aixó son, com defem l'any passat, els estiraments d'un có-qui mor, en el qual se liargaazonia li fa pensar en la salvació, però, ja está fet ¡Pobre Monarquia si no pogués anar més que amb crosses!

COSME

CORRESPONDENCIA

CALIFER.—La vostra poesia fou publicada. Que nos hi ferian de contents si de tant en tant nos escriguesseu colca cosa!

L. GRIMALT. *Eroïssa*—Rebudes dues

pessetes per gir postal a conta de la subscripció d'enguany.

Dr. CENTENO.—Per fi arrihen els vostros desitjats articles. Vos feim justícia. Al ser a Barcelona eviau la direcció i escriurem carta p'el correu.

L'AMO DE SA CLASTA.—El vostre article no arribá d'hora per aquest número. Anirá al qui vé. Contentíssims.

CRÓNICA

DE CA-NOSTRA

Al dia en que nos trobam el temps no ha romput encara; seguim d'estiu fort amb una calor com no la feu en el més passat. El sol es calent ferm i a dins les cases fa un baf asfixiant. Molts d'anys sol ploure entre les dues Mare de Deu, però enguany surt de botador. No es qui 'ls pagesos no desitgin s'algo perque es ben hora de sembrar civades i ordís. Si Deu ho vol, plourá prest. Així sia.

Aquesta setmana passada arribá don Juan Bover Fullana, nou mestre interí que ve a ocupar la vacant que deixá D. Segon Diaz (a. c. s.). Sembla un jove molt llest, ben desxon-dit i molt cult. Encara que venga interinament, te oposicions aprovades i esta amb expectació de plassa. Aixó mos fa suposar que prest se despedirá de noltros, i més suposat que per Real Ordre s'ha dispost que als d'oposicions aprovades se 'ls doni les places de nova creació. Sia benvengut.

El dia 5 vengué D. Josep Colominas, delegat per l'Institut d'Estudis Catalans de Barcelona, per estudiar la Prehistoria de Mallorca Acompanyat del Director de LLEVANT, Mossen Llorens Lliteres, i el seu fotògraf, visitaren els monuments megalítics, dels Pujols del Millac, i els de darrera les cases dels Pujols, el de Son Frare i el de Ses Paisses, dels quals en prengueren varies fotografias. Al capvespre acompanyats del Sr. Garcias farmacèutic, visitaren els de S'Auma i els de Lluchamar de San Llorens. Segons digué té el propòsit de venir aquest any qui vé, per comensar l'exploració dels més interessants. Ho celebrariem.

Segons diuen se projecta per aquest més una festa benèfica organizada per Mossen Sureda Blanes i D. Antoni Esteve Blanes. Sembla que en ella hi pendrán part la majoria de joventets estudiantils, les quals estoden l'hermosa sarsuela «Los Sueños de Sili». Al sebre el programa el publicarem.

La Tercera Ordre Regular, la setmana passada celebrá capítol provincial presidit p'el Rm. P. Arnau Rigo Comisari General de l'Ordre. En ell foren confirmats en son càrreg la major part dels superiors entre els el Reverent P. Fr. Juan Garcia del Convent d'Artá, i fou anomenat superior del de Palma el Rt. P. Fr. Sebastiá Llinas, Artanenc, en lloc del P. Fr. Miquel Vidal el qual es estat anomenat Segretari Provincial. Sia enhorabona a tots.

Tenim un altre artanenc publicista. Gracies a Deu. Mossen Francesc Sureda Blanes (a) Tafona acaba de publicar un hermós llibre «La Educació de la mujer, dedicat a les alumnes de la Normal de Mestres de Ciutat. Son preu 2'50 pts. Les normanistes tenen el 20 per 100 de rebaxa. Se ven en la llibreria de Ferrer i Sureda, Plassa, Artá. Hem estat obsequiats amb un exemplar per la Biblioteca de Minerva. Mos n'ocuparem en un altre n.º si Deu ho vol.

A pesar de la calor reinant son ja molts els estudiantils que abandonen Cataratjada i tornen a la vida de poble.

S'ha despedit cap a Barcelona el nostre amic i col·laborador D. Mouserrat Sancho Lliteres advocat, amb la seua Sra. esposa.

S'ha despedit també per Palma Fra. Rafel Salamanca el qual ha residit una partida d'anys en el Convent d'Arta dirigint el Col·legi de St Bonaventura i aont se captá generals simpames. Igualment ho feu Fra. Juliá el qual amb el Rm. P. Arnau Rigo s'en va cap a Roma. Deu les do bon viatge.

La setmana passada sortiren cap a Mahó una partida de soldats artanencs del qui ultimament s'havien entregats els quals foren sorteijats i Deu volgue que hi caiguessen. Bona sort.

L'altre dia en Juan Garbell fill del desgraciat Arnau que esta tancat fa anys a la loqueria de Ciutat, tengué un atac de la mateixa malaltia i comensá a fer desparats, e insultar a la gent un dia i un altre i com no tenia familia qui l'hostetjas se vejeren an el cas de dur-lo al Hospital mentrestant s'arretglaua l'expedient per recuir-lo a la loqueria. Durant la venuda el guardava el celador Guillem Moma, el qual li consentí que sortís a fumar un xigarro a la fresca, i al temps que hi era embotona al celador p'el cotó anava per escoyanyar-lo, però ell, encara que rebé unes quantes esquetes fortes tengué temps de cridar jajuad i comparegueren homos i dones de per tot. En Garbell quant vejé tanta gent s'en aná a tancar-se en el quarto, i per entrar tengueren que torsar la porta. Oberta aquesta ningú gosava envestir-lo perque tenia una cadira alta i amanassava. En Guillem Bujosa (a) «Canancia» feu una valentia; encara que rebogué unes quantes cadirades loga a sujetar-lo i allavonces els demes ajudaren i li posaren la forsa. El dia 10 fou transportat en cotxo a la loqueria de Ciutat.

Durant aquest any passat hi hagué 85 morts grans entre els 10 de usiccs, lo que resulta esser un 12 p 8 Enguany de morts grans n'hi ha 50 per ara i ja hi ha també 10 morts de tuberculosis, o lo que es igual un 20 p 8. No es ver que seria convenient preocupar-nos un poc més de veure d'ont provenen aquestes malalties dins aqueixa loquelitat i mirar de remediari-ho en lo possible. L'augment es massa gros per quedar-nos mans plegades.

REGISTRE

Desde'l dia 10 d'Agost

NAIXEMENTS

- Agost 15.—Juan Ginart Massanet
 » 15.—Francisca Ginart Massanet **besons**
 » 19.—Maria Moreno Lozano
 » 21.—Juan Pomar i omar
 » 23.—Sebastiá Payeras Alzamora fill de sa Comara Metxa jova
 » 24.—Nicolau Bernat Ginart
 » 25.—Miquel Sureda Alzamora
 » 27.—Juanaina San ho Muntaner
 » 31.—Bárbara Pereto Ferragut
 » 31.—Margalida Pereto Ferragut **hessonas**
 Sebte. 6.—Cristofol Solvellas Espinosa

Resúm 6 nins i 5 nines. Total 11

PARVULS MORTS

- Agost 4.—Magdalena Lliteras Torres
 » 24.—Maria Ferrer Ginart
 Setembre 3.—Gabriel Morey Oipi
 » 5.—Margalida Gil Nicomau
 » 6.—Maria dels Encarnas

Resúm i nins i 4 nines. Total 5

DIFUNS GRANS

Agost 12.—Jaime Bonnin Picó (a) Guixó, era casat amb na M. Bova, tenia 48 anys. Mori d'Angina de pit. Era un bon home, molt tractable, tengué la desgracia de ma-

tar una nina amb el seu carro i fou tal el seu susto que congrí una malaltia que li ha durat un par d'anys. Era suscriptor del LLEVANT les de l'1.º número. Al cel sia.

Dia 12.—Maria Sancho Garau (a) Blaya, casada de 31 anys. Era del Forn de Can Blay de devora Sa Cantina des Poll. Mori física, el mateix dia qu'en Jaime Guixó, de manera que com un estava a un cantó i l'altra a s'altra els qui anaven a resar la corona al sortir de la casa d'un entraven a l'altra. Deu l'haja perdonada.

Dia 14.—Maria Ferrer Llaneras (a) Gato, casada, de 55 anys, morí de un cranc an el ventre.

Dia 15.—Pau Palou Massanet (a) Palou, fadrí de 17 anys, de febres tifoideas.

Dia 31 Agost.—Bárbara Santandreu Sancho (a) Figuerota, fadrina, de 14 anys, de Ses febres, també.

Septembre dia 2.—Bartomeu Gil Terras-sa (a) Bauc, viudo, de 77 anys, de Malaltia de ventre.

Dia 3.—Margalida Taverner Adrover viuda de 83 anys, de Bronquitis.

Dia 8.—Catalina Cursach Tous, casada, de 56 anys. Era sa Madona de S'Amellará, germana de l'amo Andreu, gent bona com es pa. Va morir física i li feren una gran acompanyada.

Dia 8.—Margalida Gil Durán (a) de Son Gallaneta, viuda, de 84 anys de Hemorragia cerebral.

Resúm 3 homos i 6 dones. Total 9
 Al cel sien tots

MATRIMONIS

Agost dia 24.—Bartomeu Lliteras Danús amb Margalida Mestre Orell, fadrins.

Dia 31.—Antoni Alzamora Bisquerra amb Maria Blanes Nadal, fadrins.

COVERBOS

Un atlotet entra a l'escola i du un mandet de cotó fluix dins una oreia. Es mestre com el veu, creguent-lo malalt li diu:

—Marti, qu'es que tens, com es que te tapes aquesta sola oreia?

—Senyó mestre-respón ell—com que V. me digué aïr que tot lo que m'entrava per una oreia tot d'una me sortia pe s'altra, per aixó m'en sap una, perque tot m'hi quedí a dedins.

Un estudiant presentava es conta del Director del col·legi, á son pare, i aquest al veure lo que pujava sa suma li digué:

—¡No m'hauria cregut mai qu, els estudis costassen tan cars!

—No, i ell,—respongué el fiy,—pensí que jo som un des qui manco estudien.

AGENT CORRESPONSAL DE
 LLEVANT EN SUB-AMÉRICA

... **Maria M. J. Pastor** ...

Jujay, 1128

EN LOS AIRES

GRAN COLMADO A TANENC d'en GUIÈM BUJOSA (a) Ganancia

SE VENEN BONS I BARATO

Comestibles de tota casta, licors, dolces, galleta, etc., etc. e Grandlós surfi

Aquesta casa es s'unica depositaria dins Artá del ANIS i ULLAU

Fixau-vos be en sa Direcció: CARRE de PALMA, 3 - ARTA

S'agencia Bujosa (a) Ganancia serveix amb esment, puntualitat i barato qualsevol encàrrec se li fassa per ciutat i pels altres pobles de Mallorca

Despaig a Artá: Carré de Palma, núm. 3 Despaig a Palma: Estanc d'es Banoh de s'Oll

Grandes Almacenes

: San José :

de
Yda. Ignacio Riguer

Sastrea Ca niseria Merceria Zapateria Faneria
Laneria Faneria Lenceria
Géneros de punto Sederia, artículos para viaje
OBJETOS DE REGALO

Deposito de maquinas parlantes
— PATHEFONO —

PRECIO FIJO
Brondo, 7 9, 11. No. de, 118 Teléfono, 217

Disponible

NO COMPREU CAFÈ
que no passeu abans per sa botiga d'en
JAUME CABRER

que'l te do i tresc

Allé heu trobareu tota casta de
comestibles i a tot preu

ARRÓS, VERDURES, PATATES, etc.

Carré de Antoni Blancs Juan - Antas Puput

CAP BOTIGA
VEN EN MILLORS CONDICIONS QUE SA D'EN

Juan Vicens (a) Jan

Tota casta d'articles, de cosides, galletas, etc.
ES REPRESENTANT DE SA PERFUMERIA

L. CACCIO

TE DEPOST DE MAQUINES DE COSIR

PAPPI I AUCONS

Com també tota casta d'instruments musicals. Banuats, Guiterres, etc.

DIRECCIO: SA ALBARDI, 3

LIBRERIA, PAPERERIA
I CENTRE de SUSCRIPCIONS

DE
Ferrer i Sureda

Aquí trobareu paper de tota casta a la menuda i en gros, plecs
llibretos, tintes, llapiceria, etc. etc.

llibres escolars i relligiosos

— A PREU DE CATALEG —

s'encomanda de tota casta en tota puntualitat ad
QUATRE CANTONS, 3 ARTA

FARMACIA
DE
Llorens Garcies

OLENTA A TOTES HORES

Vino i aixarops medicinalis
Aixarops de cuco del Dr. Murray
preparat amb una cuquera d'ARTA

PLASSETA DES MARXANDO

GRAN BOTIGA
AMB GENEAL DE TOTA CASTA A LA TOT PREU;
— CALSAFI I DE MODA —

A CANA VIVES

CARRÉ DE PARROQUIA, 1

Ebanisteria

Magatsem
de motbles
D'EN

**Miquel
Morey**

Parroquia, 7

- ARTA -

RONDRIES
DE MENORCA

Andreu Ferrer

Un volum en 4.ª 2 Pags. tes

SEMANALLES A LA LIBRERIA DE
FERRER I SUREDA
ARTA

En aquesta administració
podreu encarregar
tota casta de

IMPRESOS

Se serveixen amb proficit

Ensamades i Panets

En lloch se troben millós que a la

Panaderia Victoria

ESPORN NOU

DE
Miquel Roca Castell

El sa botiga heu trobareu
sempre pans, panets,
galletas, bescuits,

rollets, i tota casta de pasticeria

TAMBÈ SE SERVEIX A DOMICILI

Netedat, profitut, i economia

DESPIG Carré de Palma 3 bis. ARTA